



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Non solùm in universum decreta Conciliorum Principes confirmant, sed etiam canones aliquos specialibus legibus. Probatnr exemplo Theodosi, qui vetuit Clericis consortia extraneorum mulierum, ex ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

sentia Concilij Niceni, quam lege explicuit. E Leone, de monachis & simoniaciis decernente, juxta canones Synodi Chalcedonensis.

I. Iustiniani Constitutiones de causis ecclesiasticis, à quibusdam damnatae, ab aliis male accepta. Iure Tutitionis latae sint, ad Canonum executionem.

II. Discussio Iustiniani Constitutiones, quae personae aut res ipsas respiciunt. Illa desumpta è Canonibus, qui suppletur, agendi modo praescripto. Quae de rebus, de nuptiis, & de foro latae, tunc à jurisdictione mera Principis pendebant.

IV. Ioannes Scholasticus Collationem Novellarum Iustiniani cum Canonibus à Theodoro collectis composuit. Ex sensu Ioannis, Novella Canonibus comulerunt auctoritatem, interpretationem, & supplementum.

V. Novellarum istarum usui commendatus ab Ecclesia Romana, ex Gregorio M. Ioanne VIII. Hincmaro, & Ivone.

VI. Queritur, an leges canonibus contraria in causis ecclesiasticis vim habeant. Nulla sunt ex rescripto Valentiniani, & ex sententia Synodi Chalcedonensis, de qua dictum cap. VIII. huius libri. Quod intelligendum de canonibus receptis, ex Balsamone.

VII. Eo sensu explicatur Constitutio Friderici II. & Decretalis Honorij, verbaque Nicolai I. nempe de canonibus & decretis receptis.

VIII. Si leges canonibus contrariae essent irritae, rescindebantur à Principe, non à Synodo, è Concilio Chalcedonensi. Discutitur locus Gregorij M. de lege Maurity, quam Pontifex promulgavit, etsi adversaretur libertati Christiana. Primum caput, Clericorum condiciones respicit: sed verbis in laicos conceptis, antequam adsciti essent in Clerum. Quod à Principibus fieri posse docent Theodosius, Honorius, & Innocentius I.

IX. Secundum caput legis Maurity, de militibus qui monachismum exoptarent, quod Gregorius non approbat. Sed legem promulgat, juxta ordinem praescriptum, missis exemplis ad Metropolitans. Suspendit executionem illius capituli, ea auctoritate qua Praefectus pratorio & aliis delegatis ad promulgandas leges ex Novella Iustiniani competit. Quare non est recurrendum ad summam potestatem Romanae sedis.

X. De altero Maurity & Phoca rescripto Canonibus contrario agit Gregorius, cum summa modestia. Ejus rescissionem Principi servat.

I. NON solum autem Edictis generalibus, quae à Conciliis constituta erant, Imperatores confirmabant; sed etiam legibus & rescriptis specialibus nunc haereticos reprimebant, nunc interversae disciplinae consulebant, definitiones Canonum amplexi. Honorius & Theodosius extranearum mulierum confortia Clericis interdicerent; hac tantum facultate concessa, ut matres, filias, atque germanas intra domorum suarum septa contineant; in quibus nihil scævi criminis suspicari foedus naturale permittit. Sed quis non videt expressam verbis legis, canonis tertij Nicæni sententiam? Id unum ad canonis interpretationem omnino necessarium addunt, ne domo expellantur uxores quae ante sacerdotium

maritorum legitimo foedere illis conjunctae sunt. Quae exceptio, & è canone septimo apostolico transcripta, & è quotidiana praxi hausta, legi Principum adjungi potuit; eamque deinde Leo I. decreto suo approbavit. Unde ut de carnali fiat spirituale conjugium, oportet eos nec dimittere uxores, & quasi non habeant sic habere; quod & salva sit caritas connubiorum, & cesset operatio nuptiarum. Monachis exeundi è monasteriis facultatem interdicit Leo Imperator, exceptis apocrisiariis, seu monasterij procuratoribus; sed prohibitionem illam ex antiqua regula monachis praescripta, & à Concilio Chalcedonensi approbata, desumpsit. Ex ejusdem Concilij canonibus sanctissimae legis ferendae occasione hausit adversus ambitum eorum qui sacerdotia mercantur, quos à gradu sacerdotij per pecunias turpiter redempti retrahi juberet. quae est poena canonica dejectionis, hac lege confirmata. Praeterea ad instar criminis laesae majestatis accusationem institui, reosque infamiae perpetuae damnari, suo jure decernit.

II. Plura in hoc genere unus Iustinianus praestitit quam ceteri Imperatores. Quod nemo sanè mirabitur, cui hominis studium in restituendo & interpretando jure competentum erit. Neque enim apud nos inficitiae infamia laborabit, quam illi è corrupto Suida loco omnes scriptores affixerunt; Iustini patris vitio, qui ἀναφάρκτος erat, in Iustinianum transcripto. Hanc enim labem ab eo Principe Procopij Anecdota depulerunt; quamvis aliunde ejus truculentiam, aut potius Theodorae conjugis atrocitatem, pudenda scriptione dehonestarint. De constitutionibus autem ecclesiasticis Iustiniani solet in utramque partem disputari. Quia in re à plerisque gravissimè peccatum est. Quidam enim, parum perpensis hujus Principis consilio, cum sacra divinaeque profanis miscuisse existimant, ejusque leges de causis ecclesiasticis latas nullas & irritas fuisse, donec ab Ecclesia in usum & auctoritatem receptae fuerint. Contra verò quamplurimi, qui tantum res forenses attigerunt, praedictio harum Constitutionum potestatem liberam de disciplina ecclesiastica decernendi Principibus vindicant. Mihi autem videtur jure suo usum fuisse Iustinianum, qui legibus latis non canones condidit, sed conditos fovit, & amplificavit: quia jus illud tuitionis ecclesiasticae Principibus Christianis à Deo commissae exigit ut leges pro religione divina ferant, quemadmodum docuit Augustinus capite superiori.

Hanc sibi mentem fuisse docet quoque Iustinianus, ut vetustatis & canonum se

Can. Apoll. vi.
Epistola, ad
Praxium, de
reus praescribitur
quaeque sunt
reus religio
abiciunt, quae
ad Concilium
Leo ad Concilium
decretis c. vi. &
apud Greg.

L. Quisnam
seru. C. de
pisc. & Cler.

Corr. Clu. tit.
4. p. 154. p.
gratum est
ἀναφάρκτος.

L. si quomodo
C. col. tit.
Chalc. c. 1.

Carolinus

L. Eum qui. C. de
Ep. & Cler.